

Fler, inte färre kor, bör få komma ut på bete

Problematiskt att medlemsförening i LRF ansöker om att 1500 kor att vara inomhus i 1,5 år, skriver Camilla Bergvall med flera.

Ifrågasättande av betesrätten för kor är dessvärre inget nytt. Från både bransch och politiskt håll har det under de senaste åren föreslagits att det svenska kravet på att kor ska få komma ut på bete ska luckras upp eller helt tas bort. Nu aktualiseras frågan igen i och med att föreningen Växa Sverige har ansökt till Uppsala djurförsöksetiska nämnd, om att få genomföra ett försök där 1500 kor ska hållas inomhus under 18 månader, över betessäsongen 2023. Nämnden kommer att behandla ansökan någon gång efter nyår.

Växa Sverige är en rådgivningsförening som jobbar för en "hållbar, lönsam och konkurrenskraftig lantbruksproduktion". De är också en av LRF:s organisationsmedlemmar.

Under hösten 2020 tog LRF:s stämma beslut om att LRF ska verka för att beteslagstiftningen görs mer flexibel, vilket bland annat betyder att de ska verka för att kor som hålls i lösdrift inomhus, vilket de flesta kor i Sverige gör, bör undantas från beteskravet. För ett och ett halvt år sedan avtog Göteborgs djurförsöksetiska nämnd en liknande ansökan som den nu aktuella från Växa Sverige. Då avtog ansökan med motiveringen att det var känt att nötkreatur har en stark vilja att vistas utomhus under betesperioden och forskning visar att de mår bättre av detta. Nämnden ansåg att syftet med försöket var att undersöka något som redan var känt.

Det är anmärkningsvärt att Växa Sverige nu väljer att lämna in ansökan till Uppsalas djurförsöksetiska nämnd efter att ha fått avslag i Göteborg vid den förra ansökan. Försöket ska enligt ansökan utföras på många olika platser i Sverige och är således inte knutet just till Uppsala. Utöver det uppvisar ansökan en rad brister, bland annat att Växa Sverige inte kan ange exakt var försöket ska genomföras och det är otydligt vilka bestämmelser i djurskyddslagstiftningen som de ansöker om undantag från.

Det borde vara en ickefråga att ställa sig, om kor behöver få komma ut på bete eller inte. Kornas möjligheter till rörelse och sociala interaktioner är helt andra på bete än inomhus. Betet är positivt för kornas ben- och klövhälsa. Betesmark som underlag är överlägset både betonggolv och gummibeklädda golv. Den ökade rörligheten på bete är förknippad med bättre hälsa och dessutom kan korna då beta färskt gräs. Lagstiftningen är också tydlig: djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö, på ett sådant sätt att deras välfärd främjas och så att de kan bete sig naturligt. Det räcker alltså inte att skydda djuren och minimera risken för lidande, djur ska hållas och skötas så att välfärden främjas. För sociala, betande djur, som korna och andra nötkreatur är, är det grundläggande för välfärden att de ges utvistelse i en miljö som är bra för dem, som möjliggör bete och andra naturliga beteenden.

Fler, inte färre djur, bör få komma ut på bete. Utöver att betet är positivt för djurvälståndet fyller betande djur en viktig funktion på naturbetesmarker där de bidrar till den biologiska mångfalden. För konsumenterna är betesrätten en mycket viktig fråga. Att hålla korna

inomhus skulle för mjölkbranschen vara att avveckla sitt starkaste mervärde. EU-kommissionen tar just nu fram ny djurskyddslagstiftning på EU-nivå. Syftet med det arbetet är att säkerställa en högre djurskyddsnivå och att bidra till att uppnå ett mer hållbart livsmedelssystem. Samtidigt verkar mjölkbranschen i Sverige för en nedmontering av Sveriges unika betesrätt.

Vad skickar det för signaler till EU-kommissionen och EU:s medlemsländer? I en tid då det är så viktigt att medlemsländerna är pådrivande och visar i handling att djurskyddet ska prioriteras. Mer än någonsin behövs det tydliga röster för ett stärkt djurskydd. Att då verka för försämringar som en slopad betesrätt innebär, har ingen något att vinna på. Allra minst djuren.

Camilla Bergvall, riksordförande, Djurens Rätt

Bo Algers, leg veterinär och professor emeritus i husdjurshygien

Johan Beck-Friis, leg veterinär, senior expert, Djurskyddet Sverige

Åsa Hagelstedt, generalsekreterare, Djurskyddet Sverige

Jenny Jewert, jordbruksexpert, Världsnaturfonden

Katarina Lingehag-Ekholm, ordförande, Compassion in World Farming Sverige

Maria Lönn, generalsekreterare, Svenska Djurskyddsföreningen

Roger Pettersson, generalsekreterare, World Animal Protection Sverige

Gunnela Ståhle, ordförande, Vi konsumenter